

תנועת הצופים

עוטפים את הקיץ בחוויות

חוברת להורים - היכרות עם מפעלי הקיץ

ניהול מקצועי של מחנות הקיץ בתנועת הצופים

אגף לחינוך // ליבת תנועת הצופים, האגף המנהל את כל הנהגות התנועה. לקראת הקיץ מרכז האגף את מאמציו בתוכניות ההדרכה של כל הנהגה ושבת, ובנוסף מבצע בקרה על איכות הפעילות וחיבור מחלקות התפעול של התנועה עם צרכי השבטים.

מחלקת בטיחות // מחלקה זו מרכזת עבור מרכזי השבטים ורכזי הבטיחות של הקיץ את כלל הכשרות הבטיחות השונות. המחלקה מתעכנת באופן שוטף לגבי נהלי הבטיחות מהמוסדות הממשלתיים והציבוריים, ומטמיעה אותם דרך מרכזי השבטים ועד לאחרון החניכים בשטח.

מחלקת תפעול ורכש // המחלקה אמונה על הלוגיסטיקה של מחנות הקיץ. במסגרת מחנה הקיץ נחתמים חוזים והזמנות בקנה מידה רחב, ומחלקת רכש פועלת במקצועיות מול החברות המובילות במשק הישראלי ומאגדת תחום זה תחת אחריותה.

מחלקת כספים // במסגרת מחנות הקיץ, המחלקה פועלת בעיקר בתחום הבקרה התקציבית של הנהגות. מחירי המחנות מפוקחים על ידי מנהל המחלקה שהינו רו"ח וכך גם ההוצאות השוטפות למחנות הקיץ.

דוברות ושיווק // מחלקה זו עוסקת בפרסום מחנות הקיץ בקרב חניכי והורי התנועה, כמו גם בליווי אנשי תקשורת במהלך הקיץ המעוניינים לסקר את פעילותה הענפה של התנועה.

דבר יו"ר ומזכ"ל תנועת הצופים

הורים וחניכים יקרים,

מחנות הקיץ כבר בפתח ואנו מבקשים לנצל את ההזדמנות על מנת להכיר לכם, ההורים, את מחנות הקיץ מקרוב ולשתף אתכם בתהליך ההכנה.

השנה, כבשנים קודמות, החלה ההערכות למחנות חודשים רבים לפני הקיץ. היערכות זו כוללת בין היתר בחירת היערות, שיבוץ ההנהגות ובחירת התכנים החינוכיים בהם נרצה להתמקד בפעילות השיא של התנועה.

גורמים רבים ביניהם משרד החינוך, משרד הבריאות, קרן קיימת ועוד שותפים הן בתהליך ההכנה והן בזמן הביצוע ולמעשה מבטיחים את הסטנדרט הגבוה בו אנו מקיימים את כל פעילות התנועה.

בשנים האחרונות שמנו דגש רב על מקומו של החניך הצעיר בפעילות התנועה, על מקום הקבוצה ואיכות ההדרכה. בקיץ הקרוב יצאו עשרות אלפי חניכי השכבות הצעירות ליישם את אשר למדו וחוו במהלך השנה כולה. כל זאת תוך חיבור הקבוצה לטבע ולערכים עליהם

אנו מחנכים ומתחנכים מזה 91 שנים במדינת ישראל במסגרת התנועה.

אנו מזהים ומגדירים את המדריך בתור מנהיג ומוביל, אשר משפיע בצורה המשמעותית ביותר על החוויה האישית של כל חניך. על כן נבחרים מדריכים אלו בקפידה, עוברים הכשרה מסודרת ומקבלים ליווי שוטף במהלך כל השנה וכמובן במסגרת המחנות עצמם. אנו גאים בדור המחנכים הצעירים הלא הם מדריכי הקבוצות והרשג"דים, ובטוחים כי ילדיכם נמצאים בידיים טובות וערכיות, ממש כפי שידעה התנועה לעשות מאז ומתמיד.

אנו מבקשים לאחל לכם פעילות קיץ ערכית, בטוחה ומהנה.

בברכת חזק ואמץ,

אלי בן יוסף   רותם יואלי
מזכ"ל תנועת הצופים   יו"ר תנועת הצופים

תרשים מחנה לדוגמה

יום במחנה קיץ (דוגמה)

השכמה ומפקד בוקר	7:00
ארוחת בוקר	7:30-8:30
פעילות בוקר טוב: בניית מאהל קבוצתי תוך דגש על עבודת צוות ופיתוח הפרט באמצעות משימות אישיות	8:30-10:00
מרכז פעילות חינוכי בנושא - "חידוד חושים בטבע"	11:00-12:30
ארוחת צהריים ומנוחה	12:30-13:30
טיול צופי בסביבת המחנה, במהלכו לומדים החניכים על הטבע ועל עצמם (כולל פרי לארוחת ביניים)	13:30-16:00
תחרויות ספורטיביות לשכת הגיל במחנה בנושאים מגוונים: ספורט, מחנאות וכדומה	16:00-19:00
ארוחת ערב	20:00-19:00
ערב גדודי בנושא "כוכבי השמיים"	20:00-21:00
א"ש לילה	22:00-21:00
פעילות לילה טוב הכוללת ארוחת לילה ומקלחת	22:00-23:00

חיים בטבע

צופיות

עצמאות

חברות

בראש ובראשונה: מפעלי קיץ חינוכיים - ערכיים

חזונה הערכי של תנועת הצופים מתמקד
בארבעה תחומים:

אחריות חברתית וחינוך להחנכות

צינונות ואהבת הארץ

חינוך לדמוקרטיה

פיתוח חשיבה רב תרבותית

מחנה הקיץ מהווה כלי אדיר לקידום החניך
עבור צוותי ההדרכה. התנסות החניך בחיים
בטבע ללא תקשורת אלקטרונית ומאפייני
החיים המודרניים אליהם התרגל, מאפשרת
למדריכים במה נפלאה למיקוד תשומת הלב
בתקשורת האישית והקבוצתית, בהתמודדות
עם אתגרי הטבע והקניית כלים בסיסיים לחיים.

ערכים אלו מהווים את הבסיס לתוכניות
ההדרכה של תנועת הצופים. תוכניות ההדרכה
במהלך השנה ובמחנות הקיץ בפרט מבוססות
על העיקרון לפיו **החניך במרכז**. טרם בניית
התכנית החינוכית של כל קבוצה מתבצע
"שיקוף מצב אישי" לכל חניך וכן "שיקוף מצב
קבוצתי" לכל קבוצה על ידי מדריך הקבוצה,
שלומד את צרכיו של החניך ובונה פעילות
שתתאים ותקדם את החניך ברמה האישית
והקבוצתית.

בסיס המחנה – תשתיות ואישורים

בחירת יער – בתחילת השנה חברי צוות מקצועי ממטה התנועה בשיתוף עם מנהלי קק"ל בוחנים את היערות הרלוונטיים לקיום מחנות קיץ, לתנועה ארבעה יערות קבועים בהם התקיימו מחנות מספר שנים. לאחר אישור היער מתחילים בתהליך הכשרת הקרקע לקיום המחנה.

הכנת מחנה הקיץ – שטח המחנה מוכשר הן על ידי קק"ל והן ע"י אנשי מקצוע שונים, ולאחר מכן מוגשות בקשות לאישורים מהמוסדות השונים.

לאחר קבלת האישורים וההנחיות מכלל הגורמים מתחיל הליך הקמת המחנה – הקמת תשתיות מים, חשמל, שערים וגדרות, הכשרת שטחי לינה ובנייה מחנאית.

גורמים מאשרים

משטרה

אישור לאכלוס שטח ציבורי
עדכון וקשר שוטף עם חמ"ל המחנה

כיבוי אש

סיור שטח ואישור מיקום המחנה
הכשרת צוות כיבוי
קשר שוטף עם חמ"ל המחנה

רשות מקומית

רישוי עסק: כיבוי אש, מד"א, משרד החינוך
אישור תיק אבטחת המחנה
מול קב"ט הרשות

משרד החינוך

אישור לקיום מחנה הקיץ
אישור התכנים החינוכיים
אישור תיק ביטחון
הכשרות

קק"ל

אישור שטח המחנה
הכשרת השטח טרם הגעת החניכים
פעילויות חינוך משותפות

משרד הבריאות

הכשרת תברואן הנהגתי
אישור איכות המטבחים
אישור איכות המים

ביטחון, בטיחות ורפואה במחנות הקיץ

בכל מחנה קיץ נוכח אחראי בטיחות שתפקידו לרכז את כלל ההכשרות לרכזי השבטים ולבצע בקרה שוטפת. בנוסף לבטיחות השוטפת, רכז הבטיחות מאשר את המבנים הצופיים טרם מחנה הקיץ יחד עם מהנדס קונסטרוקציה. הכשרתו של רכז הבטיחות נעשית על ידי משרד החינוך ומחלקת בטיחות תנועת הצופים, ולאחר הכשרתו מקבל הרכז תעודת הסמכה ממשרד החינוך.

קצין הביטחון של המחנה אמון על אבטחת המחנה הכללית, הכוללת בין השאר ריכוז ואחריות על כלל השומרים במחנה, תקינות גדר המחנה ואיוש השערים, תרגול שומרי המחנה וניהול אירועים חריגים. הכשרתו של קב"ט המחנה נעשית מספר חודשים לפני המחנה על ידי משרד החינוך, ולאחר הכשרתו מקבל תעודת קב"ט מחנות קיץ ממשרד החינוך.

לאורך כל ימות המחנה פועלת מרפאה הכוללת רופא, ארבעה עד שמונה חובשים או חובשות (בהתאם לכמות החניכים), אמבולנס ומנהל מרפאה העובר הכשרה על ידי משרד החינוך ותנועת הצופים.

מזון במחנה הקיץ

תפריט המחנה ואופן הפעלת המטבחים מאושר על ידי משרד הבריאות ואקונום תנועתי. במהלך המחנה, מנהל האקונום ההנהגתי את מחסן המזון ואת חלוקת המזון לשבטים, תברואן המחנה מבצע פיקוח ובקרה יחד עם האקונום של המחנה על תקינות וניקיון המטבחים. במהלך המחנה החניך מקבל שלוש ארוחות מלאות ו-2 ארוחות ביניים.

הורים במחנה

לימי המחנה מצטרפים הורים מתנדבים המסייעים בעיקר בתפעול המטבחים ובשמירה. הורים המעוניינים להצטרף יכולים לפנות למרכזי השבטים. לצערנו, לא תתאפשר כניסה לשטח המחנה באופן אקראי במהלך הפעילות מאחר וביקורים אלו פוגעים בפעילות השוטפת.

לפרטים נוספים ועדכונים שוטפים

www.zofim.org.il

מוקד תנועת הצופים בקיץ

03-6303666

המוקד התנועתי פועל בזמן פעילות המחנה

